

اثرات اجتماعی و فردی عزاداری (شب دوم)

ایام عزای ابا عبدالله و تعزیه و مرثیه خوانی و عرض تسلیت به حضور صاحب عزای حضرت حجت می باشد و اطاعت امر حضرت ابا عبدالله که فرمودند:

«قولوا لاولیائنا ینهتّمونَ فی اقامه مصائبنا»؛

حضرت امام حسین (ع) در چند وداع که در روز عاشورا داشتند جملات و کلام متفاوتی را بیان فرمودند که در یکی از اینها که کودکان اطراف ذوالجناح را گرفته و هرکدام بنوعی میخواستند مانع رفتن حضرت شوند، حضرت بعد از اینکه آنها را آرام نمودند این مطلب را به آنها بیان

فرمودند: « بگوئید به دوستان ما در اقامه عزای ما مصائب ما همّت کنند».

در این حدیث ابتدا باید آخرین کلمه حدیث یعنی "مصیبت" مورد بررسی قرار گیرد، این مصیبت چیست که همه این مراسمها بخاطر آن باید برپا شود؟ که مبادا این مصائب تعریف نشود و معنا و مصداقش مورد توجه قرار نگیرد و اثرات آن دیده نشود. لازم است نخست به این سوال جواب داده شود که اکنون بیشتر به کدام مصائب پرداخت می شود و در مورد کدام مصائب در مراسمها فرهنگ سازی می شود؟ یا مراسمها و عزاداریها با کدام شاغول سنجیده می شوند؟ تا به این سوالات جواب

داده نشده است درد و دغدغه حضرت حجت(عج) همچنان باقیست و با عزاداریها تسلی خاطر ایشان فراهم نخواهد شد و عزاداری اثرات خاص خود را نخواهد گذاشت.

متاسفانه پرده اول که در آن کمیت و تعداد و ظواهر مطرح است بیشتر مورد توجه قرار می گیرد تا پرده دوم که عمق مصیبت را دیدن و مرحله عمل است و با امام عصر بودن و او را یاری نمودن، شهید مطهری در یکی از اثراتش چنین می نویسد: اگر حسین بیاید و بخواهد در حضورش عزا گرفته شود، از ما کدام نوع عزاداری و چه نوع نوحه هایی را میخواهد در مراسم خوانده شود؟

پرده دوم که عمق مصیبت را روشن می کند و متاسفانه نه در مداحیها و نه در سخنرانها و نه در مستمعها دغدغه آن وجود دارد که بخواهند و پرداخت نمایند، به قتلگاه رفتن امام معصوم (ع) که هادی و راهنماست و به قتل رسیدن اوست که همگان از آن غفلت دارند و این مصیبت اعظم است که در زیارت عاشورا نیز بیان شده است. و از این بالاتر مصیبتی نیست که امام معصوم را نه تنها از روزگار و امورات حذف کردند بلکه ایشان را شهید نمودند آنهم به چه گونه و چه وحشیانه!! مصیبتی که اگر چندبار هم قیامهایی جهت انتقام صورت گرفته چون انتقام به عنوان شخصیت و نقش امام گرفته نشده، در واقع انتقام اصلی صورت نگرفته است. پس اگر امام حسین(ع) همت در اقامه مصیبه را امر فرموده منظور از این مصیبت **“حذف امام از صحنه حیات دنیوی”** است.

بعد از روشن شدن مسئله مصیبت است که **“همت”** نیز که امر حضرت است معنا خواهد یافت. در معنای **“همت”** چنین آمده: اگر هیچ حادثه و عارضه ای مانع از انجام و اجرای کاری نشود یعنی در فاعل آن کار **همّت** وجود داشته است. به عبارت دیگر زمانی گفته می شود فردی همت کرده است که حتما کاری را انجام داده باشد. یا به اراده جدی همت گفته می شود؛ **پس واجب است در عزای ابا عبدالله و شرکت در این مجالس اراده جدی و همت صورت گیرد که فرمایش امام معصوم است و اطاعت امر واجب.**

حال بعد از تعریف این واژه های مهم جا دارد که به اثرات عزاداری اشاره گردد، اثرات عزاداری از دو جنبه قابل بررسی است: اثرات اجتماعی و اثرات فردی. ذکر آیه ای که در مطلب قبل نیز بیان شده بود مقدمه ایست بر اثرات اجتماعی این عزاداریها، خداوند متعال میفرماید

«وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَذَكَرَهُمْ بِآيَاتِ اللَّهِ أَنْ يَرْجِعُوا فِي ظُلْمِهِمْ»

لَا يَاتُ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٌ،

با توجه به این آیه برداشته شدن ظلمت و تبدیل آن به نور در اثر متذکر کردن مردم، از اثرات اجتماعی عزاداری می باشد؛ اگر ایام الله ذکر شود و انواع عزاداری اقامه شود، ظلمات به نور تبدیل می شود و اینها نشانه و آیه است که توسط آنها انسان به فلاح و تقوا و احسان و اخبات هدایت میگردد.

اما مصادیق ظلمات چیست که در این مراسمات تبدیل به نور می شوند؟ اگر در امتی ذکر ایام الله نباشد و شعائر الهی تعظیم نگردد یهود و مسیح و فرقه های غیر شیعه بوجود می آید، قرار دادن الواح و اناجیل تحریف یافته در اختیار انسان در اثر عدم تعظیم شعائر دینی است. که لازم است به برخی از تحریفات اشاره گردد که در اناجیل آمده:

در روز قیامت، خدا قدم به جهنم گذاشته و جهنمیان قدمهای خدا را خواهند دید..

درختی است از خدا بزرگتر که خدا از ترس بندگانش در پشت آن قائم خواهد شد..

پیامبر هنگام وحی مرتکب شک و اشتباه می شود که آیا این کلمات راجبرئیل القاء می کند یا شیطان؟
یا در ظلمات قرار گرفتن است که رژیم غذایی به انسان تزویج می کنند:

موقع خوردن غذا خون میل کنید و یا چیز قرمزی بخورید تا خونت به خون خدا آمیخته گردد!!

یا در اثر این ظلمات صحیح بخاری احکام تحریف شده ای را به نام مناسک به مردم آموزش می دهند:

در هنگام نماز نباید آب دهان به جلوی رویت بیندازی چون ممکن است به صورت خدا برخورد کند!!!

اگر کسی هنگام خواندن نماز از جلوی تو رد شد نمازت باطل و تو میتوانی آنها را بکشی.

یا از دیگر اثرات عدم تعظیم شعائر، گرفتاری به جلسات عرفانهای کاذب و انرژی درمانی است. آری اگر شعائر ترک شود و مزد رسالت ادا نگردد و تولی و تبری نباشد این آفتها بوجود خواهد آمد. اگر از عزاخانه ی ابا عبدالله قطع علاقه شود و از جاهای دیگر برای دردها درمان خواسته شود، اینگونه افراد منحرف انسانها را به انحراف و فساد خواهند کشاند. و انسان در این ظلمتها و تاریکیها خواهد افتاد و با این ظلمات عقل از انسان ستانده می شود. در حالیکه عزاخانه حسینی **شفاخانه** است که انسان با شخصی از اولاد کرام روبروست که هم

از دردش باخبر است و هم درمانش را می داند. زیارت عاشورا و مجالس حسینی اکسیری است که در هیچ جا یافت نمی شود **نورانی** که در این مجالس انسان کسب می کند در هیچ جا وجود ندارد، **وحدت و اتحاد و حیات اجتماعی و بقا اسلام** در این مجالس بدست می آید که همه از اثرات اجتماعی عزاداری می باشد.

اما چرا با اینهمه مجالسی که امروز وجود دارد آمارهای عجیبی از تشنجات اخلاقی و مشکلات خانوادگی بچشم میخورد بطوریکه در سال گذشته بالغ بر یک میلیون اختلاف و دعوا و رجوع به دادگاهها آمار داده شده و ۱۴ میلیون پرونده قضائی مطرح بوده است... چرا به اینگونه؟ خود جای بحث جداگانه دارد که در عنوانی با مصیبت عاشورا در کلام مهدی(ع) در همین سایت ارائه خواهد شد.

جنبه دیگر عزاداری اثرات فردی آن می باشد، اگر حضرت به " همت " برای اقامه عزاداری دستور فرموده است بعلت یافتن معماهای عاشورا است که بعد از اینهمه سال هنوز همه حل نشده و بیش از هزار معما باقیست و به برکت مجالس و عنایت صاحب عزا انشاءله حل خواهد شد، معماهایی نظیر:

به تاخیر انداخته شدن رفتن علی اکبر به جنگ و شهادت ایشان؟
ظہیر چگونه فرمانده میمنه حضرت اباعدالله شد؟ پرسیدند ظہیر ترا چه شد؟ گفت: چشم در چشمان اباعدالله که افتاد پیامبر را به یادم آورد...

حرّ چگونه به آن مقام رسید؟

حضرت پشت خیمه بعد از شهادت علی اصغر چه کرد؟
چرا دو نفر از فرزندان حضرت زینب بعدا به آنها ملحق شدند؟
گفتن و شنیدن اینها در مجالس که شکلی از اشکال عزاداری است و حضرت اباعدالله به همت در اقامه این مجالس فراخوانده است، اثرات فردی نیز دارد. از جمله اثرات فردی در کلام امام حسین(ع) چنین آمده:

« مَن أَتَانَا لَمْ يَعْدَمْ خِصْلَةٌ مِنْ أَرْبَعٍ : آيَةُ مُحْكَمَةٍ وَ قَضِيَّةٌ عَادِلَةٌ ، وَ أَخَاٌ مُسْتَفَادًا ، وَ مَجَالِسَهُ الْعُلَمَاءِ » (بحار الانوار/ج۴۴/ص۱۹۵) ؛ «

امام حسین(ع) فرمود: هر کس به نزد ما آید چهار خصلت را از دست نمی دهد، (و حداقل از چهار خصلت بهره مند می گردد) ۱- نشانه های محکم و استوار ۲- قوانین اخلاقی ۳- برادر سودمند ۴- مجالست با علما .

آیه محکمه:

توضیح اینکه شرکت کننده در این مجالس، آیه محکم می یابد و عقاید

صحیح می یابد، درک می کند که «التوحید ان لا تَتَوَهَّهَ مَّ» چیست؟ که امام سجاد(ع) فرمودند: «مردم آخرالزمان معنای سوره توحید را خواهند دانست». حقیقت برای اهل حقیقت در این مجالس روشن میشود چنانچه امام صادق(ع) با کنار زدن چادر و نشان دادن نورانی شدن آن مکان با نور خورشید اهمیت این نکته را عملاً بیان فرمودند .

قضیه عادلہ:

قوانین اخلاقی را می آموزد، می آموزد که انسان باید از خدا خوف داشته باشد و نباید فقط به قطره اشک بر ابا عبدالله دلخوش کند، به این موضوع میرسد که رحمت خدا در اثر تقوا و پرهیزگاری طبق آیه بعد از مراحل به محسنین نزدیک می شود: «... وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ» ، یعنی بعد از چهار مرحله تسلیم و ایمان و تقوا به رحمت تبخدا نزدیکتر خواهد شد، و این خوف، فرد را در حال مراقبت نگه خواهد داشت. و سپس به امنیت یل می شود.

اِخْتِصَافَاتُ: یافتن برادری سودمند و نافع است، که انسان از او بهره مند می شود.

مجالسه العلماء: مجالست با علماء یعنی شرکت کنندگان در مجلس ابا عبدالله علماء می باشند و آنها برای انسان با کلام و بیانات خود موانست آور و برطرف کننده خوف انسان هستند.

از دیگر اثرات فردی عزاداری در کلام امام مهدی(عج):

«انِّی لَادْعُوْا لِكُلِّ مُؤْمِنٍ یَذْکُرُ مُصِیْبَةً جَدِّیَ الشَّهِیدِ ثُمَّ یَدْعُوْا لِتَجْزِیْلِ الْفَرَجِ». «همانا من دعا می کنم هر مومنی را که ذکر کند مصیبت جدّ شهیدم را سپس برای تجیل فرج دعا نماید»؛ پس مشمول دعای حضرت مهدی(عج) شدن که بشارتی برای عزاداران است که از خود صاحب عزا صادر شده است از دیگر اثرات عزاداری بر حضرت ابا عبدالله است.

خوش به سعادت آنکس که در این شبها و مراسمات حضرت او را مورد عنایت قرار داده و آن بزرگوار او را دعا فرموده است. و فراموش نشود که هر نوع عزاداری با درک عمق مصیبت فراهم کردن آرامشی برای حضرت حجت است که قلبش محزون و داغدار است.

السّلام علی الحسین و علی بن الحسین و علی اولاد الحسین و علی اصحاب الحسین

السّلام علیک یا بقیه الله السّلام علیک یا عزیز الزهرا السّلام

عليك حين تقوم السلام عليك حين تقعد السلام عليك حين تركع و تسجد
السلام عليك حين تهلل و تكبر...

السلام عليك يا مولاي يا صاحب الزمان آجرک الله فى مصيبه جدک

[مطالعه بیشتر:](#)

[عزاداری چیست؟ \(شب اول\)](#)